RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2007/084 Br.T

i n d e k l a c h t nr. 2006.4651 (142.06)

ingediend door: ,

hierna te noemen ‘klaagster’ en ‘klager’ of: ‘klagers’,

tegen:

hierna te noemen ‘de tussenpersoon’.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door de tussenpersoon gevoerde schriftelijke verweer. De Raad heeft aanleiding gevonden, alvorens uitspraak te doen, de tussenpersoon in een zitting van de Raad te horen.

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, is het navolgende gebleken.

Inleiding

Klagers hebben begin 2003 door tussenkomst van de tussenpersoon in de vorm van een voordeelpakket een aantal verzekeringen afgesloten bij een verzekeraar. Verzekeringnemer is steeds klaagster, verzekerden zijn telkens klaagster en klager (en hun eventuele kinderen). Het betreft: een opstalverzekering, een aansprakelijkheidsverzekering, een reisverzekering, een bestelautoverzekering en een motorverzekering. Per 1 april 2004 is dit pakket uitgebreid met een inboedelverzekering en een rechtsbijstandverzekering, die voordien bij een andere maatschappij liepen en daar niet eerder dan per 1 april 2004 konden worden opgezegd.

Een medewerker van de tussenpersoon heeft bij het afsluiten per 1 april 2004 van de inboedelverzekering en rechtsbijstandverzekering gebruik gemaakt van een elektronisch aanvraagformulier, via “cockpit”, het door de verzekeraar gehanteerde computerprogramma. In dit programma zijn door de medewerker van de tussenpersoon de gegevens betreffende klagers ingevuld waarover hij beschikte sedert begin 2003.

Op 20 november 2004 werd bij klagers ingebroken. De schade aan opstal en inboedel is bij de verzekeraar gemeld. Een door de verzekeraar ingeschakelde expert heeft op 3 januari 2005 de schade vastgesteld op € 11.336,97 incl. BTW.

Het gesprek tussen klagers en de expert is vanwege een woordenwisseling afgebroken. Als gevolg daarvan is een deel van de ontvreemde eigendommen, met een geschatte waarde van € 8.644,50, niet in het schaderapport opgenomen. Tijdens het gesprek met de expert kwam klagers strafrechtelijke verleden ter sprake. Medio 2003 is klager strafrechtelijk veroordeeld wegens (volgens mededeling van klager) betrokkenheid bij een vechtpartij.

De verzekeraar heeft nadere informatie ingewonnen omtrent het strafrechtelijke verleden van klager en heeft vervolgens bij brief van 6 april 2005 bericht dat de inboedelverzekering en rechtsbijstandverzekering per ingangsdatum zijn doorgehaald. De overige tot het voordeelpakket behorende verzekeringen heeft

2007/084 Br.T

de verzekeraar met ingang van 1 mei 2005 opgezegd. De verzekeraar beroept zich in dit verband op verzwijging als bedoeld in artikel 251 Wetboek van Koophandel.

Voorts heeft de verzekeraar bericht dat de personalia van klagers zijn opgenomen in een centraal incidentenregister en zijn gemeld aan de Stichting CIS in Zeist en het Bureau Justitiële Zaken van het Verbond van Verzekeraars.

Op grond van het doorhalen van de verzekering weigert de verzekeraar de inboedelschade te vergoeden. De opstalschade, door de expert vastgesteld op € 5.685,97, is inmiddels vergoed.

Ook tegen de verzekeraar hebben klagers een klacht ingediend. Omtrent deze klacht heeft de Raad geoordeeld in zijn uitspraak Nr. 2007/083 Br van heden.

De klacht

Bij het tot stand komen van de inboedel- en rechtsbijstandverzekering is geen (standaard)vragenlijst gehanteerd. De medewerker van de tussenpersoon heeft een elektronisch formulier ingevuld, gebruik makend van gegevens waarover hij sedert begin 2003 beschikte. De medewerker heeft daarbij de vraag naar klagers strafrechtelijke verleden - ten onrechte - negatief beantwoord. Klagers houden de tussenpersoon aansprakelijk voor de schade die zij als gevolg van het handelen van de medewerker van de tussenpersoon hebben geleden.

De tussenpersoon erkent dat zijn voormalige medewerker een fout heeft begaan door niet naar het strafrechtelijke verleden van klager te vragen toen hij de verzekeringen onderbracht. De medewerker heeft ervoor gekozen zelf de vragen te beantwoorden, gebruik makend van de bij hem uit het verleden - begin 2003 - bekende gegevens. De tussenpersoon heeft klagers doorverwezen naar zijn aansprakelijkheidsverzekeraar. Die weigert de schade te vergoeden met een beroep op eigen schuld van klagers. De aansprakelijkheidsverzekeraar verwijst in dit verband naar een clausule op het polisblad, inhoudende - zakelijk weergegeven - dat de verzekering mede tot stand is gekomen omdat verzekeringnemer verklaart dat hij de afgelopen acht jaar geen strafrechtelijke veroordelingen heeft gehad. Behalve de hierboven weergegeven clausule bevat de polis de verplichting voor verzekerde om de gegevens op de polis te controleren en onjuistheden te melden aan de verzekeraar. Aan deze verplichting is niet voldaan, aldus de aansprakelijkheidsverzekeraar.

Klagers houden de tussenpersoon aansprakelijk voor de volledige schade, bestaande uit de navolgende onderdelen:

De schade van de inbraak. Klagers maken in dit verband aanspraak op € 11.336,97, zoals door de expert vastgesteld, vermeerderd met de waarde van de ontvreemde eigendommen die niet in het rapport van de expert zijn vermeld, € 8.644,50, derhalve in totaal € 19.981,47.

Klagers hebben bovendien hun verzekeringen elders moeten onderbrengen en als gevolg van de opneming in het incidentenregister kunnen zij niet op normale voorwaarden een verzekering afsluiten. Zij hebben zich tot een gespecialiseerde verzekeraar moeten wenden, die aanzienlijk hogere premies hanteert. Klagers houden de tussenpersoon aansprakelijk voor het aldus te betalen extra bedrag aan premies gedurende acht jaar, door klagers becijferd op € 6.207,10.

Tenslotte maken klagers aanspraak op vergoeding van kosten van rechtsbijstand, die tot en met 28 februari 2006 in totaal € 7.274,99 hebben bedragen.

2007/084 Br.T

Het standpunt van de tussenpersoon

Zoals hierboven weergegeven erkent de tussenpersoon dat zijn medewerker een fout heeft begaan door niet naar het strafrechtelijke verleden van klager te vragen toen hij de verzekeringen onderbracht bij de verzekeraar. Hij verwijst voorts naar het hierboven weergegeven standpunt van zijn aansprakelijkheids-verzekeraar.

Het commentaar van klagers

Klagers wijzen op HR 22 november 1996, NJ 1997, 718. Uit dit arrest volgt dat de tussenpersoon de verzekeraar voldoende inlichtingen moet verschaffen om deze ervan te weerhouden later een beroep op artikel 251 Wetboek van Koophandel te doen. Een tussenpersoon dient uitdrukkelijk naar een eventueel strafrechtelijk verleden te vragen. Er bestaat geen spontane meldingsplicht.

De kosten van rechtbijstand zijn inmiddels verder opgelopen. Klagers maken aanspraak op een bedrag van € 3.299,46 voor kosten van rechtsbijstand over de periode van 28 februari 2006 tot en met 31 januari 2007.

Het overleg met de tussenpersoon

Ter zitting is de klacht met de tussenpersoon besproken. Hij liet weten teleurgesteld te zijn in zijn aansprakelijkheidsverzekeraar, bij wie zijn onderneming sedert 1917 is verzekerd, zonder dat ooit een schade behoefde te worden gemeld.

Het oordeel van de Raad

Uit de stukken en met name uit de erkenning van de tussenpersoon leidt de Raad af dat de werknemer van de tussenpersoon de vraag naar het strafrechtelijk verleden van klager voorgelegd heeft gekregen bij het invullen van het elektronische formulier en voorts dat hij die vraag - ten onrechte - ontkennend heeft beantwoord. Hij heeft dit gedaan zonder navraag te doen bij klager, op basis van gegevens die hij sedert begin 2003 in zijn dossier had.

Aan de hand van de onjuiste gegevens die door de tussenpersoon zijn verstrekt, zijn per 1 april 2004 twee verzekeringsovereenkomsten tot stand gekomen. De verzekeraar heeft zich op het standpunt gesteld dat klager niet als verzekerde zou zijn geaccepteerd bij een juiste beantwoording van de vraag naar zijn strafrechtelijke verleden, nu klager is veroordeeld wegens het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel aan een politie-ambtenaar en het opzettelijk en in vereniging plegen van geweld.

De Raad heeft op de tegen de verzekeraar door klagers ingediende klacht in zijn Uitspraak Nr. 2007/083 Br van heden geoordeeld dat het standpunt van de verzekeraar dat hij als redelijk handelend verzekeraar niet met klagers de onderhavige verzekeringen zou hebben afgesloten indien de vraag juist was beantwoord, verdedigbaar is. Het door de verzekeraar gedane beroep op verzwijging is naar het oordeel van de Raad derhalve eveneens verdedigbaar.

Niet klagers zelf zijn verantwoordelijk te houden voor het onjuist beantwoorden van de vraag naar het strafrechtelijke verleden van klager, maar de tussenpersoon. Vast staat immers dat deze het aanvraagformulier op de computer heeft ingevuld zonder de vraag omtrent het strafrechtelijke verleden aan klager voor te leggen en dat hij een onjuist antwoord daarop heeft ingevuld.

Het beroep op eigen schuld van klager gaat in dit verband niet op. Dat beroep is slechts gebaseerd op de clausule in de polis die - zakelijk weergegeven - inhoudt dat de verzekering mede tot stand is gekomen omdat verzekeringnemer verklaart dat hij en de

overige verzekerden in de afgelopen acht jaar geen strafrechtelijke veroordeling hebben gehad, met de verplichting voor verzekerden om eventuele onjuistheden aan de verzekeraar te melden.
Het gaat derhalve om een eenzijdige verklaring van de verzekeraar, niet getekend door klagers, die bovendien pas na de acceptatie van de verzekeringen aan klagers is toegezonden. Nu klagers noch door de verzekeraar, noch door de tussenpersoon, nadrukkelijk zijn gewezen op de ongebruikelijk te achten clausule, mocht de tussenpersoon er niet op vertrouwen dat klagers daardoor alsnog tot het melden van het strafrechtelijke verleden zouden overgaan en kan het achterwege blijven daarvan niet als grond voor medeschuld aan de zijde van klagers worden aangemerkt, te meer omdat klagers erop mochten vertrouwen dat de tussenpersoon op de juiste wijze de verzekering had aangevraagd en alles had gedaan om een later beroep van de verzekeraar op verzwijging te voorkomen (HR 11 december 1998, NJ 1999, 650).
De tussenpersoon heeft derhalve door te handelen als hij deed, de goede naam van het verzekeringsbedrijf geschaad, zodat de klacht gegrond zal worden verklaard. Voor de beantwoording van de vraag welke consequenties daaraan voor de tussenpersoon moeten worden verbonden, leent de onderhavige klachtprocedure zich in dit specifieke geval evenwel niet. Indien de tussenpersoon de vraag naar het strafrechtelijk verleden van klager wel aan klager had voorgelegd en klager de vraag toen juist had beantwoord, had in de rede gelegen dat de tussenpersoon klagers had geadviseerd om hun inboedelverzekering en rechtsbijstandverzekering, die toen nog bij een andere maatschappij liepen, niet op te zeggen.

De beslissing
De Raad verklaart de klacht gegrond.

Aldus is beslist op 5 november 2007 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. E.J. Numann, mr. F.R. Salomons en mr. C.W.M. van Ballegooijen, leden van de Raad.

De voorzitter:

(mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De secretaris:

(mr. E.M. Snijders-Koster)